

rätta för en olycka.

Helst skulle jag väl sett 2 års Aktiv, 3 års Reserv. Men litet betänksam har jag blifvit för sådant manskaps stora ungdom. Ty full kraft att uthärda finnes föga nog under 25 år.

Men då ingen utsigt torde finnas att slippa med mindre än 3 års Aktiv, bör såvidt möjligt tillses, att alla gå ut med ungefär denna öfning. De minst öfvade lida orätt, både på marsch och i strid. *Alltid* skall Reserverna vara en årsklass större, än Aktiv.

10 Hvarföre? Jo vid mobilisering har sista årsklass mindre än ett års öfning. Bland den finnes alltid krämpor, ovana att sköta sig. Äfven i öfriga klasser en del klena individer. Dertill skräddare och skomakare m. m., som allt efter urval måste lemnas kvar. På de tre Reservårsklasserna har en del smulats bortt. En fjerde måste derföre i behof kunna tillgripas. Men de utmarscherande taga med sig alla underofficerare och korpraler. Nya kunna fås endast ur fjerde Reservårsklassen, dertill soldatkader – allt behöfligt, för att i depoten fortsätta de kvarlemnades påbörjade öfning och än mera Ersättningsreservens (de Outlottades), som efterhand måste indragas. Ersättning utskickas sedan, åter efter
20 urval, det bästa som kan umbäras i depoten. Kanske enskilda af 4:de Reservårsklass få gå ut som ersättning, kanske icke. Det beror af åtgången i början. Behöfves starkare ersättning först längre fram kan väl mindre (än 3 år) öfvadt utsändas till större antal,

Öfningen för alla, som gå ut, få vi icke släppa. Gud bevare dens son, som icke är mästare att gå och krypa, att stå och ligga i regn och köld, att vårda sin kropp och sin föda – och hålla sig munter och kry. Febern tar honom, och en strunt blessyr kan slå ihjel honom.

Jag hoppas: med 3-år kunna vi uppvisa *non plus ultra*; och man skall då genom permittering minska bördan. Men *non plus ultra* måste Ni för edra barns skuld önska hafva dem. Dugliga officerare äro härvid
30 hufvudsak. De böra derföre väl betalas. Komponera nu för all del. Det är väl, att vi fått Åkerblom drifven till den punkt, der han står. Vigtigt, att hafva hans votum med.

Vän
J. V.S:n

d. 16/5 77

40 **390** J. L. HEIBERG – J. V. SNELLMAN 15.VI 1877
HUB, JVS handskriftssamling

Hærr Senator Snellmann

Jeg kan ikke modstaa Fristelsen til at bringe mig i Deres Erindring, nu, da min mangeaarige Ven, Geheim-Etatsraad Krieger, min og mine Börns ædle Beskytter besøger Finland. Af min Erindring er aldrig hiin aften i Brogaden paa Christianshavn veget, hvar vi havde to udmærkede Gjæster, hvis fremtidige Liv jeg har fulgt med den største Interesse. I disse Dage har De paany gjæstet mig vid, Dres herlige Tale
50 over den udødlige Runeberg. Jeg har fældet velgjørende Taarer over Deres varme Ord, og De veed visst, at Taarerne i ældre Aar ikke flyde saa let, som i de yngre.

Modtag nu venligt disse Linier fra Deres i *Frastand* mangeaarige

hengivne
Johanne Luise Heiberg

d. 15 Juni 1877.

391 *H. SNELLMAN – J. V. SNELLMAN 11.VII 1877*
HUB, JVS handskriftssamling

10

D:by den 11:te Juli. 1877.

Älskade Fader!

Tack åter, goda Pappa för denna sändning. Dessa sista dagar hafva vi haft det utmärkt angenämt och vackert, samt äfven begagnat oss deraf. Vi hafva både i måndags, och nu sednast i dag, varit ute hela eft \langle er \rangle middagen med väggkost, på skilda ställen af motsatta stranden. Ledsamt nog, kom icke någon färg, fernissa ek \langle ler \rangle pensel, sista lördags, vi hoppades först, att den skulle komma turen derpå, men kapten sade att ingenting dylikt hemtats ombord, hvarföre det är antagligt att de icke sändt ned den, från, den handel der Karl köpt den, ty jag förmodar det var han, som gjorde det. Gossarna säga nu, att det är bäst, att de, då de komma in, höra efter den, så att Pappa ej må föröka sitt bråk och besvär äfven dermed. För mig är det alldeles omöjligt, att kunna gå på Borgströmska guldbryllloppet, om jag kommer in samma dag på morgonen, som Pappa föreslår. Både för coiffure och annan småsaker i toilettväg. Också är man då tvungen att fara till Thorsvik sist kl. 1/2 6, hvilket dock ej vore något egentligt hinder, annat än att man troligen kanske kommer att dröja på Turholm till sent på natten. Om Pappa dock tycker att det är onödigt att komma redan om måndag, så är det ju icke sagt att jag precis skall vara med, inte har jag någon så skildt stor lust, fastän det kanske nog vore rätt trefligt. Gossarna komma i allt fall om tisdag morgon. Om Lördag är väl ej värdt att Pappa sänder någonting. Vi hafva haft rikligt med mat. Med varma helsningar från oss alla, Pappas

20

30

Hanna.

392 *FRID OCH TRÖST ...*
HUB, JVS handskriftssamling

40

Frid och tröst hvar finner du, när
Trött i verdens brus du står,
När dess strider hjertat sårat
när ditt öde stormfullt går?
Här, i hemmets slutna hamn, der
ej dess vind och våg dig når,
Invid makans bröst det trogna,
som dig till möte slår.
Ljufva hamn, o ljufva!
Ljufva hamn, o ljufva!

50